

RECENZJE

Encyklopedia ekumenizmu w Polsce (1964-2014), red. J. Budniak, Z. Glaeser, T. Kałużny, Z. Kijas, Kraków: Wydawnictwo Naukowe UPJPII 2016, ss. 560.

Polska ekumenia doczekała się publikacji, która jest nowością na skalę światową. Dotychczas w wielu krajach opracowano i wydano różnego typu leksykony ekumeniczne, ale żaden z nich nie miał charakteru „narodowego” i nie był tak kompletny. *Encyklopedia ekumenizmu w Polsce (1964-2014)*, bo o niej mowa, jest zasadniczo pełną prezentacją działalności ekumenicznej w naszym kraju po II Soborze Watykańskim, a ściślej, po wydaniu *Dekretu o ekumenizmie* (1964): kroniką wydarzeń, biogramami osób, leksykonem instytucji i dzieł, a także bogatym aneksem dokumentów.

Tak obszerne dzieło wymagało wielkiego nakładu pracy. Nic dziwnego, że powstało staraniem trzech ośrodków akademickich: katowickiego, krakowskiego i opolskiego. Wymagało współpracy m.in. z sekretariatem i archiwum Konferencji Episkopatu Polski, diecezjalnymi referentami ds. ekumenizmu, z Polską Radą Ekumeniczną i Kościołami w niej zrzeszonymi.

Encyklopedia ekumenizmu w Polsce (1964-2014) ma trzyczęściową strukturę. Część I to *Ogólna charakterystyka polskiej ekumenii* (s. 21-119): początki i rozwój ruchu ekumenicznego w Polsce oraz aktualne struktury ekumeniczne w Polsce (Polska Rada Ekumeniczna, Rada KEP ds. Ekumenizmu, instytuty, katedry i centra ekumeniczne) Omówiono także duchowy aspekt polskiej ekumenii (m.in. Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan, spotkania i pielgrzymki ekumeniczne), międzywyznaniowe dialogi doktrynalne w Polsce i praktyczne formy działalności ekumenicznej (np. działalność charytatywna, współpraca kulturalna).

Połowę dzieła stanowi część II: *Sylwetki polskich ekumenistów* (s. 121-408). Zawiera ona biogramy 227 osób, zarówno żyjących, jak i zmarłych, które w sposób znaczący wpisały się w historię i w rozwój polskiej ekumenii w latach 1964-2014. Propozycje do tego spisu zostały złożone przez poszczególne Kościoły oraz środowiska kościelne, naukowe i ekumeniczne. Biogramy zostały przez Redakcję zweryfikowane, w miarę możliwości uzupełnione. Do

niektórych biogramów dołączono wykaz ważniejszych publikacji danej osoby o charakterze ekumenicznym. Uzupełnieniem biogramów jest lista 93 animatorów ekumenizmu w Polsce (s. 443-449).

Trzecią, nie mniej ważną częścią dzieła są 23 *Aneksy* (s. 411-529). Opisują one najpierw struktury ekumeniczne w Polsce: skład osobowy Prezydium i Zarządu Polskiej Rady Ekumenicznej, jej Komisji Statutowych, Oddziałów Regionalnych, a także Komisji/Rad/Zespołów Konferencji Episkopatu Polski ds. Ekumenizmu i Dialogu Ekumenicznego. Zawierają także wykaz diecezjalnych referentów ds. ekumenizmu Kościoła katolickiego w Polsce i spis stron internetowych Kościołów chrześcijańskich i instytucji ekumenicznych w Polsce. Kolejna partia aneksów to dokumenty Kościołów i instytucji ekumenicznych w Polsce: np. statut Polskiej Rady Ekumenicznej, instrukcje oraz wytyczne Konferencji Episkopatu Polski lub jej Komisji (np. na temat formacji ekumenicznej, wykładów z ekumenizmu czy duszpasterstwa małżeństw o różnej przynależności wyznaniowej). W dalszej części opublikowano dokumenty dialogów ekumenicznych w Polsce: m.in. dialogu luterańsko-reformowanego, reformowano-metodystycznego, luterańsko-metodystycznego, a także wspólne deklaracje, apele i przesłania Kościołów w Polsce. Encyklopedię wieńczy bibliografia oraz indeks osobowy i rzeczowy (s. 531-560).

Sami Redaktorzy przyznają, że wykaz biogramów i ekumenicznych dzieł w Polsce zawiera braki (s. 16). Nie wszystkie środowiska czy ośrodki podjęły współpracę z Redakcją. Pomimo tego *Encyklopedia* „prezentuje w miarę kompletny obraz polskiej działalności ekumenicznej w ostatnich pięćdziesięciu latach” (s. 17).

Entuzjaści ekumenizmu, animatorzy ruchu ekumenicznego, studenci i profesorowie teologii ekumenicznej, a także duszpasterze i pasterze Kościołów chrześcijańskich w Polsce, którzy interesują się ekumenizmem, przyjmą z wdzięcznością *Encyklopedię ekumenizmu w Polsce (1964–2014)* jako kompendium rodzimej troski do jedności chrześcijan. Redaktorom i ich Współpracownikom należy pogratulować tego dzieła, dzielając ich nadzieję, że „pozwole docenić ekumeniczne bogactwo polskich środowisk chrześcijańskich i da nowy impuls do dalszego zaangażowania na rzecz ekumenii” (s. 19).

Ks. Sławomir Pawłowski SAC